

Helhet og sammenheng? Hvordan sikre dette basert på gjennomarbeidet pedagogisk kompetanse?

18.-19.9.2013 UHR, arbeidsgruppe i uh-pedagogikk. NTNU, Trondheim

Innledning

Forståelsen av hva pedagogisk basiskompetanse for høyere utdanning skal forstås, er slik vi møter den i sektoren svært variert. Selv om tendensen til å ønske raske løsninger gjennom “quick fix” og tips for opplegg, er det stadig vekk mye motstand mot at

- a) Pedagogisk basiskompetanse for høyere utdanning skal ha en teoretisk utgangspunkt eller fundament og
- b) At kompetansen også må ha et visst omfang, jf. Våre møter med UHRs utdanningsutvalg.

Hva er det internasjonale landskapet vi ser rundt oss og er en del av?
Graham Gibbs, nestoren fra Oxford University, har skrevet en interessant artikkel som heter

“Reflections on the changing nature of educational development”ⁱ

Gibbs oppsummerer 40 år og åpner med at han har en følelse av at “educational development” som begrep har endret seg noe..

- Flere mennesker er involvert i virksomheten (jf. Handals buss-metafor)
- Vi snakker nå om ambisjoner om at feltet skal være vitenskapelig/scholarly. Det er også slik at feltet er blitt

organisatorisk synlig på ulike institusjoner og på ulike nivåer sofistikert. Gi eksempler på dette.

JF. Kampen om begrepene HU vs skole.

Hva har skjedd?

Fokuset var først på klasserommet, mens det nå er på læringsmiljø generelt. Forskning ville med fokus på klasserom ofte dreie seg om observasjon av hva som hendte i (det private)klasserommet, spørreskjema til studentene, ev video og alt med formål å forbedre lærernes praksis i klasserommet. Det er mye som bør skje, men her konsentrerer vi oss om forslag om å utvikle undervisningskvalitet i høyere utdanning og spørts hvordan et gjennomarbeidet opplegg for pedagogisk basiskompetanse kan tjene et slikt formål. Det er nødvendig med tiltak på ulike nivåer. Gibbs foreslår bl.a.(Deler ut hans punkter i original):

Aktiviteter for å utvikle undervisning og læring på et universitet	Eksempler
<i>For individuelle lærere</i>	
- Utvikle læreres praksis - Utvikle læreres tenkning	Gjennom observasjon og konsultasjon Gjennom å diskutere deres oppfatninger og valg i lys av ideer i litteratur
- Utvikle lærernes motivasjon	Gjennom priser og endrede karrieremuligheter
- <i>Utvikle lærernes evne til egenutvikling</i>	Bruke Pedagogiske mapper som fremmer refleksjon
<i>For grupper av lærere</i>	
Utvikle 'communities of practice'	Involvere hele institutt i diskusjoner

Utvikle ledelse av undervisning	Program for å skolere framtidige ledere (Må vi vente til alle har ped. Basiskomp?)
Utvikle læringsmiljø	Endring av programplaner med hensyn til konstruktive alignment 'samstemt' pedagogikk
Utvikle institusjonen	
Utvikle studentene	I deres ferdigheter til å studere, "self-efficacy"/selvtillit, evne til metakognisjon og til å kommunisere skriftlig og muntlig. Hva kreves av ansatte? Hvem gjør hva? Innholdet i studentaktive læringsmåter.
Utvikle 'quality assurance' systems	
Bidra med forskning og utviklingsarbeid som støtter opp om 'Scholarship of teaching and learning' over hele institusjonen	Hjelpe til at ansatte lokalt kan forske på sine program slik at dette kan bli artikler som kan publiseres i journaler i deres disipliner

Feltet har endret seg fra uvitenskapelig til vitenskapelig, fra amatør til profesjonell fra å være organisatorisk perifere til sentrale. Utviklingen har også gått fra å være nøytral eller kontekstuavhengig til å blir mer sensitiv for ulike disipliner. En stor forandring! Stadig større krav om å være aktuell for ulike disipliner.

Gibbs advarer mot pedanteri eller skolastikk. Han sier at "de fleste" lærere på de universitetene han har arbeidet, har aldri lest en av de fagfelleverderte artiklene han har skrevet. Derimot har mange tusen lest manualer og Guidelines. De forteller ham at dette har vært svær

viktig for dem. Gibbs mener derfor at det er det praktiske han har **gjort som har hatt mest innflytelse**. (Uklart om han mener dette er klart nok).

Gibbs kritiserer egen virksomhet på Oxford fordi de var mest opptatt av læreres tenkning og ikke av deres praksis. Fremdeles hang det i at praksis var privat. Dette har endret seg og kollegaveiledning er en produktiv vei for å endre dette. (CF. Peer observation of Teaching).

Med alt dette som en kontekst rundt vårt arbeid for å utvikle og sikre helhet og sammenheng i både definisjonen av og oppleggene rundt pedagogisk basiskompetanse for høyere utdanning.

Hvis vi vender tilbake til spørsmålet:

Hva kan vi forutsette skal være den grunnleggende kompetansen eller basiskompetansen alle som underviser i høyere utdanning skal ha? Jf. Europa kommisjonens pressemelding fra juni 2013: Train the professors to teach – The Commissioner: “All teachers in higher education should be taught how to teach.”

High level group on the Modernisation of higher Education, 16 recommendations:

Nr. 4. All staff teaching in higher education institutions in 2020 should have received certified pedagogical training. Continuous professional education as teachers should become a requirement for teachers in the higher education sector. (Betydning for Norge som vil være best i EU-klassen).

“Constructive alignment” (Biggs, 1996), ev samstemt undervisning kan naturligvis kritiseres for å skje mekanisk og derfor bli forsimpelende slik Hanne Leth Andersen skriver, men i utgangspunktet handler det om å bli i stand til å tenke alle kategoriene sammen.

Personlig har jeg en hypotese om at vurdering, formative og summative, er neglisjert både i planarbeid og undervisning. Det er virkelig noe som mangler i forståelsen. Vurdering, særlig eksamen, er noe som er der og som enkeltlærere har lite ansvar for. Formativ vurdering, blir i svært mange tilfeller gjennomført som “en øvelse”. JF. Boud & Molloy, 2013. Feedback in higher Education. *Understanding it and doing it well*. Routledge.

I denne boka tar de blant annet opp feiltakelsen med å anse feedback som en vidundermedisin som virker uansett og jo mer desto bedre. Slik er det ikke og forskningen på feedback de siste årene, har gitt oss viktig kunnskap om kompleksiteten i dette. (Nevne CETL-ene på Oxford Brookes og Northumbria.) Det mange tenker kan skje intuitivt, krever i realiteten kompetanse hos både studenter og lærere. I noen tilfeller kan det være slik at studentene får tilbakemelding første gang i forbindelse med eksamen, hvordan skal de da kunne bruke tilbakemeldingen de får på en god måte? Balanseringen mellom formativ og summativ vurdering er et annet punkt. Eksamens tilbakevirkende kraft er vel kjent, jf. Havnes 2002. “Hva gjør eksamen med studiene?” i Raaheim og Raaheim(red): Eksamen – en akademisk hodepine. Sigma forlag. En nylig utgitt artikkel spør “Assessment might dictate the curriculum, but what dictates assessment? Dawson, Phillip et al i Teaching learning Inquiry, 2013, Vol 1, Issu 1. 107-112. Faren er stor for at de som har skrevet inn vurderingsordninger ikke er de samme som skal undervise og gjennomføre planen.

Utfordringen vår er altså å lage en definisjon av pedagogisk basiskompetanse for HU som dekker det som må dekkes, og som vi må forutsette ikke behandler noe på en stemoderlig måte! Når vi møter på “kvist” som innvendingene om at teori gjør folk engstelige, eller at det er for mange punkter i klargjøringen av hva pedagogisk basiskompetanse for høyere utdanning er å kunne..., må vi holde fast ved en helhet som gir folk

- En teoretisk ballast som gjør det mulig å vurdere egne og andres virksomhet kritisk – begreper som verktøy i kritisk vurdering
- Kompetanse til å planlegge, gjennomføre og evaluere undervisning og læring
- Kompetanse til å analysere program og emneplaner
- Kompetanse til å ta avgjørelser når det gjelder vurdering både på program og emnenivå, på et planleggingsnivå og i den daglige aktiviteten med undervisning.

Konklusjon:

Det Gibbs oppsummerer etter 40 år på dette feltet, gir oss viktige argumenter. Vi skal ikke tilbake til en tid der “tips and trix” var det som var etterspurt og ble tilbudt. Vi må ikke la oss presse til å innskrenke denne pedagogiske kvalifiseringen til å være snakk om bedre praksis. Moteordet “Refleksjon over praksis” dukker opp i alle sammenhenger og utfordringen i å gi dette et innhold er ganske stor. Carolin Kreber (2004) har levert modeller når det gjelder refleksjon og de implikasjonene dette har for utvikling av utdanning.

Diskusjon

- Hva er vår nasjonale og internasjonale kontekst?

- Hvordan definere og få gjennomslag for pedagogisk basiskompetanse for HU? Slik at det også er i tråd med en internasjonal forståelse?
- Hvor ligger problemene våre i konkretisering i program osv.?

Referanser:

Andersen, Hanne Leth 2010. "Constructive alignment" og risikoen for en forsimplende universitetspedagogikk" Dansk universitetspedagogisk Tidsskrift. (9).

Biggs, J. 1996. "Enhancing teaching through constructive alignment". *Higher Education*, 32: 347--364

Boud, D. & Molloy, E. 2013. *Feedback in Higher Education. Understanding it and doing it well.* Routledge

Dawson, Ph. Et al: "Assessment Dictate the Curriculum, but what dictates assessment?" *Teaching Learning Inquiry* Vol. 1 Issue 1: 108-112

Dysthe, O. 2002. "Professors as mediators of Academic Text Cultures: An Interview Study with Advisors and Master Degree Students at a Norwegian University". *Written Communication*. Vol.19 No. 4: 493-544.

Gibbs, G. 2013. "Reflections on the changing nature of educational development", *International Journal for Academic Development*, Vol 18, No 1, 4-14.
<http://dx.doi.org/10.1080/1360144X.2013.751691>

Hattie, J. and Timperley, H. The Power of Feedback. *Review of Educational Research*. Vol. 77, No. 1: 81-112

Havnes, A. "Hva gjør eksamen med studiene?" i Raaheim og Raaheim(red) 2002 *Eksamen – en akademisk hodepine*. Sigma forlag

Kreber, C. "Analysis of two models of reflecting and their implications for educational development" *International Journal for Academic Development*. Vol. 9, No. 1. ;May 2004, pp. 29-49

Vines, A. 2010. Productive Horizontal Learning: A Study of Law Students' Engagement in Informal Peer Colloquia. *International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*, Vol. 4, No. 1 (January 2010)
